

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Ferényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy negyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A távozó főispán.

Írta: Dr. Szirmai István.

— dec. 10.

Az a rettenetes politikai helyzet, amelybe az ország jutott, óriási áldozatot követelt Zemplénvármegyétől. El kellett veszítenünk a vármegye legelső munkását; Hadik Béla grófnak távoznia kellett főispáni székéből. Kellett, mert meggyőződése így parancsolta; kellett, mert ez a férfiú a kormányt, a melynek bizalmából a vármegye élén állott, csak addig követhette: a meddig meggyőződése megengette.

A november 18-iki parlamenti események után azonnal beadta lemondását és megmaradt elhatározása mellett minden marasztalás, minden rábeszélés dacára is.

Kétségtelen tehát, hogy elhatározása politikai indokokból fakadt, cselekménye politikai jellegű és így szinte lehetetlen, hogy foglalkozván ezzel az eseménnyel, politikai szempontból is ne szóljunk hozzá.

Hisz még sem teszszük ezt. Mink, akiknek alkalmunk volt Hadik Béla gróftól talpig ösmerni, tisztában vagyunk azal, hogy nem művelnénk az ő nemes izlésének megfelelő dolgot, ha távozásából fegyvert kovácsolnánk az ellen a kormány ellen, a mely bizalmával őt mind-

végig megtisztelte s a mely — úgy tudjuk — a marasztalás óráiban is teljesen szabad kezet biztosított neki a vármegye további kormányzása tekintetében.

Az ő gondolkodása szerint vélünk tehát eljánni akkor, mikor távozását nem használjuk fel arra, hogy kihohanást intézzünk Tisza István és ennek politikája ellen, de azt már lehetetlen elhalgatnunk, hogy lemondása nem csak mély és őszinte sajnálkozással, hanem feltétlen és osztatlan sympathiával találkozott szerte a vármegyében. Mint minden szavával és tetteivel, úgy ezzel az elhatározásával is hódított Hadik Béla gróf; meghódította még azokat is, kik politikai pártállásuknál fogva eddig ellenlábásai voltak. Ha eddig a vármegye nagy többsége követte őt hűen és lelkesedéssel, most háta mögé sorakozott az egész vármegye. Az ellenzék minden árnyalata tisztelettel hajta meg előtte zászlaját és lehetetlen, hogy még a legelfogultabb Tisza-pártinak is ne imponált legyen Hadik Béla gróf az ő férfiaságával, következettségével, programjának hűségese betartásával és amit legelől kellett volna mondanom, hazafiságával, alkotmány tiszteletével, szigorú ragaszkodásával a törvényességhez. Mert ez mind benne van az ő lemondásában.

De ne beszéljünk többet a lemondó főispánról, hanem szól-

junk egy-két szót a működő, az alkotó főispánról.

Gyönyörű szép napja volt Zemplénvármegyének 1901. július 16-án. Ezen a napon iktatta főispáni székébe Hadik Béla grótot, akit, mint a Széll kormány bizalmának letéteményesét, 1901. július hó 16-án nevezett ki O Felsége Zemplénvármegye főispánjává.

Ki ne emlékeznék még erre a napra és ki felejtette volna még el azt a remek program beszédet, melylyel akkor egy csapásra meghódította magának a vármegye egész közönségét. Epp' úgy, mint ma, akkor is egy táborba sorakozott Zemplénvármegye. Szóttörték a politikai pártállások keretei az ő varázslatos szónoklatának hallatára, az öröm tüze ragyogott a szemekben, „éljenektől zugott az ősi székház és az utca, mindenki érezte, hogy egy szebb jövőnek első napja virradt a vármegyére s öregek és ifjak, férfiak és nők büszkén legeltették tekintetüket a németverő híres generális unokájának déleleg alakján.

S a lelkesedés és öröm mámoros napjára a komoly, hasznos és értékes munkának napjai következtek: az új főispán hozzálatott annak a feladatnak a megoldásához, amelyre beiktató beszédében elígérkezett.

Ott fogott hozzá a dologhoz, ahol legnagyobb volt rá a szükség. Elsősorban is a közvagyon kezelésének ellenőrzésében állott be a változás az ő kezdeményezésére. Alig hogy hivatalát elfoglalta, máris híressé lettek a Hadik-féle hivatal vizsgálataok. Akiknek okuk volt rá, úgy rettegetek tőle és az ő megjelenésétől, mintha Kaffka László maga ment volna hivatalát vizsgálni. A zempléni hirhirdet közgazgatás szellemében és functionariusokban kezdett átalakulni. — A patriarkalis

bion fővárosa tagadhatatlanul egész földünk kereskedelmi életének gécpontja s a legfőbb ipar, kereskedelmi és pénzügyi tevékenység központja. Ez utóbbi tény azt hiszem legjobban illusztrálja a legutolsó angol-bur háború, mely annak idején tudvalevőleg kihatással volt az egész világ kereskedelmi és pénzügyi életére. Már ezen két, egymástól annyira eltérő hivatásból kifolyólag is óriási a különbség a két város és azok lakói közt. És így sok intézmény és szokás, mely Londonban kitünően beváltak, párizsi viszonyok közt alkalmazva kivihetetlen volna s viszont. Senki se ütközik meg tehát azon, ha az egyik város és nép intézményei és szokásai, gyakran homlokegyenest ellenkeznek a másikéival.

En ráam már a vonatról — még mielőtt Londonba magába beértem volna — a legelső benyomást a két város épületei és építkezése közt lévő különbség tette. S azt hiszem a legtöbb Párizsból érkező idegen első benyomása ugyanez, mert lehetetlen, hogy kikerülje az ember figyelmét a téglaházaknak óriási tömege, melyek közt jó órahosszat rogbeg be a vonat a városok eme óriásának gyomrába; az ember első látásra ugyszólván alig

lát mást, mint téglát és téglát. Amíg a „Ville-Lumière“-ben a házak túlnyomó része kőből épült és cementtel, vagy pedig festékekkel bevont külsővel bír, addig a londoni házak — a középületek, hivatalok és főbb utcákon lévő épületek kivételével — nagyrészt tiszta téglából vannak építve, még pedig eredeti színben megmaradt és semmi felülfestéssel el nem látott téglából. Igaz ugyan, hogy London méltán dícserehető néhány pompás téglaból építve, minő pl. a Holborn Viaducton levő „Prudential Assurance Co.“ hatalmas épülete, még is a sok téglaház látása nem egyszer a „gyár“ fogalmát kelti fel a szemlélő idegenben.

Ezen első benyomással érkeztem meg végállomáshoz; de alig hogy kiszálltam a vonatról, már is egy újabb meglepetés ért. Ugyanis midőn kijövet az állomásról egy két kerekű angol bérkocsiban foglaltam helyet, nem kis esodálkozással vettem észre, hogy a fejem felett ülő kocsi láthatatlan kezekkel balra irányozza lova lépteit. Mily különös, mondom magamban, Párizsban az egész kocsi forgalom jobbra történik, míg itt ellenkezőleg mindenki balra hajt. De magok a kocsik is mily érdekesekek. A

semmittevést, a laza kötelesség teljesítést, a felületes ellenőrzést szorgalom, kötelességérzet, rend és szigorúság váltotta fel; a bűnnek pedig pusztulnia kellett. Sok főszolgabírói járás gazdát cserélt s nem egy magáról megfélekedezett jegyző hivatalát vesztette, vagy kénytelen volt elszökni az új hazába.

A tisztikar átesett azon a purifikáción, amelyre már régen szükség volt és megtörtént ez a nélkül, hogy nagy zaj, nagy feltűnés járt volna nyomában, vagy azok, akik csak gyengék és nem megfelelőek — de nem bűnösök — voltak, utolsó darab kenyereket is elvesztették volna.

Szerintem Hadik főispánnak ez volt az első érdeme. Hivatalát és pénztárt vizsgálni csak azután tanultak Zemplénvármegyében, mikor ő megmutatta, hogy hogyan kell, és ő szorította rendre a községek háztartásának vezetőit is.

Elvülhetetlen érdemének tartom továbbá, hogy a magyar nemzeti politikának és a magyar nyelv terjedésének farsadtságot nem ismerő bator harcosa volt. Hogy a felvidéken 22 új állami iskola épült; hogy az a törekvés, mely a magyar nyelv terjedésének lépten-nyomon utjába állott és magas összeköttetések révén a magyar kultúra ellen a legraffináltabb gáncsokat iparkodott vetni, mindig jobban, jobban hátrálni kényszerült, abban Hadik Béla főispánnak óriási része és hervadhatatlan érdeme van.

Az ő nevéhez kapcsolódik az az érdem is, hogy a törvénykezési palota építésének ügye — annyi vajudás után — a megvalósulás stádiumába jutott; ő karolta fel és ő juttatta befejezéshez a kórházi építkezéseket is; ő vette kezébe a közutak dolgát is és ő készítette azt a hatalmas közuti programot, a mely ha véglegesen megoldatik, sok régi és

párizsi vastag, felfuvt gummiju batá, rok után, a magos karsu „hansom“-ok melyeknek kocsisa egy emelettel magasabban ülve utasánál, annak fején keresztül hátulról hajt. Mig ilyen gondolatokkal elmerengve ültem kocsimban, addig a karsu angol ló gyors léptekkel szelte át a világáros rengeteg utcáit. Már e 3/4 órai kocsi utamon is volt alkalmam meggyőződni arról a nagy eltéréstől, mely a két város utcái közt létezik. Ah, ez nem a párizsi utca. A sugáregyenes boulevardokat, és avenueket hiába keresi itt az idegen fűrkésző szeme! De helyettük feltalálja a minden rend nélkül beépített, lépten-nyomon görbülő keskeny utcákat. A legnagyobb eltérést talán az épületek tarka-barka-sága okozza, mert míg a párizsi utcákon a házak legnagyobb része egyforma magasságu és ugyanazon színre van festve, sőt a nagyobb tereket, mint a „Place de la Concorde“-ot vagy a „Place de l'Étoile“-t környező épületek még ablakaik számában is megegyeznek, addig London legszebb utcáin is lépten nyomon szembeötölő a házak nagyságának eltérő volta, s nem ritkán áll egy 6-8 emeletes házóriás közvetlen közelében egy törpe, 2-3 emeletes ház. Ez azonban inkább

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

London és Párizs.

A „Zemplén“ számára írta: ifj. Meczner Béla.
London, 1904. december 3.

Talán helyénvalóbb volna: „Jegyzetek francia- és angolországi tartózkodásomról“ címet adni leírásomnak, mely inkább megfelelne tartalmának; de egyrészt, mivel a fenti két város neve oly annyira összenő a francia és angol nemzet fogalmával, hogy ez utóbbiak egyszerű említése is elegendő arra, hogy önkénytelenül is felidézze e két nevet az ember emlékébe, másrészt pedig, mert e két modern Babylon irányadószerpene nemzeteik életében elvitázhatalan: joggal gondoltam leírásom felirataként egyszerűen e fenti két nevet használni.

Mindenekelőtt szükségesnek tartom felemlíteni azon óriási különbséget, mely már magában a két város szerepében és rendeltetésében rejlik! Mig Párizs, a „Ville-Lumière“, mely epitheton ornansra büszkének is ám a franciák, a tudomány, művészet, internacionális diplomaciai élet és örömmök városaként van elismerve a nagy világ előtt, addig a ködös Al-

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

jogosult kívánság kielégítve lesz. Ő járta, ő könyörögte ki a kormánytól évről-évre azokat a hatalmas összegeket inséges segély címen, melyekből nem egy, az előtt járhatatlan vicinális ut épült fel. E sorok írója csak ugy hirtelenében is több, mint száz-ezer koronára rugó inséges segély aktaít találta meg az ő idejéből. Ő járt elől a közjótékonyaság terén; ő hozta össze a társadalmat, ha a vármegye egyik vagy másik részét istápolni, segíeyezni kellett; ő eszméje volt a Kazinezy-kör; ő hívta közzénk a magyar irodalom kitünőségeit, hogy tanuljunk lelkesedni és dolgozni a magyar kulturáért.

De nem részletezem tovább Hadik főispán működését. Alkotásainak egy része máris készen áll, de sokkal több az, amely befejezéshez ily rövid idő alatt nem juthatott és még több lett volna, amit alkot, ha a kegyetlen vézget meg nem foszt minket tőle.

Hogy igazságos, pártatlan ember volt, akinél mindenki egyformán talált meghalgotást; hogy minden erejét, hatalmas tudását és képességeit mindig csak a köznek, a vármegyének szentelte, azt szinte banalitás felemlíteni.

Mikor program beszédét tartotta, azt mondta: nehéznek érzi feladatát, visszagondolva a sok dicső elődre. No, az utódjának még nehezebb lesz a feladata, ha közvetlen elődjére fog majd gondolni. Hadik Béla gróf igen elkényeztetett bennünket és igen magasra nevelte igényeinket a főispáni kvalifikációval szemben, nagyon bajos lesz őt pótolni, feledtetni pedig lehetetlen.

„Eljen Hadik Béla gróf.”

— dec. 10.

A zemplénavarmegyei főispáni szék. Mint értesülünk, a zemplénavarmegyei főispáni szék betöltése ügyében a jövő héten meg lesz a döntés. Az erre vonatkozó elhatározás már kedden, vagy szerdán fog publikáltatni.

Az országgyűlési képviselő választók jövő évre érvényes névjegyzéke, miután a kuria döntött a felebezések ügyében, elkészült és az a központi választmánynak a jövő hét folyamán tartandó ülésén fog hitelesítettetni.

a nagyobb utcákra nézve áll, mert London dicsőségére legyen mondva, hogy a kisebb s a városból kivülbbe eső utcák igen jó benyomást hagynak az idegen emlékező villaszerű s elől angol kerttel ellátott házaikkal! Tár-gyilagosság szempontjából véve a dolgot: nem szabad e két város összehasonlításánál elhallgatni azt a tény-t, hogy Párizs legszebb részeiben teljesen modern város, míg London legnagyobb részt megmaradt ósregi formájában, bár az utóbbi 30—40 év alatt óriási változásokon ment keresztül, hogy többet ne említek, ilyenek a Strand és Holborn Viaduct kiépítése és a Themse partjának elgátolása, mely gát hossza több mint 2000 méter és nem kevesebb mint 48 millió koronába került. De meg a szépségéről annyit emlegetett Párisban is van nem egy olyan kisebb utca, mely a szűk és piszkos utcák stereotypusaként szolgálhatna, ilyen például a „Rue de Venise” és „Rue quincampoise” a Boulevard Sebastopol közelében, vagy a „Chat-qui-Pêche” és a „Rue Zacharie” a Quartier Latin-ban. Másrészt pedig nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy Londonnak van számos oly város negyede, melynek furdőszerűleg beépített utcáit hiába igyekeznénk Párisban feltalálni. Szerintem ez utóbbi és az angol városoknak annyira különlegességét képező

VÁRMEGYE ÉS VAROS.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Sátoraljaujhely, 1904. dec. 9.

Tegnap délután Sátoraljaujhely város képviselőtestülete rendes közgyűlést tartott, melyen a képviselőtestület tagjai csekély számmal vettek ugyan részt, de annál több jóakarattal vitatták meg a napirenden levő tárgyakat.

Nagyobb érdeklődést keltett és élénkebb vita fejlődött ki a polgári leányiskola felszerelésének megajánlása és az ajándékozási szerződés jóváhagyása körül, továbbá a III. kerületi választás tárgyában dr. Buza Barna interpellációjára adott ügyészi vélemény felolvasásánál.

Az előbbi tárgyban ugy határoztak, hogy az iskola építkezési céljára 20,000 koronát, a folytatólagos felszerelésekre pedig 3000 koronát adnak, az ajándékozási szerződést pedig jóváhagyták, míg a III. kerületi választás ügyét ugy oldották meg, hogy a polgármester azon intézkedését, mely szerint az ülésekre a több szavazatot nyert Alexander Vilmost hívta be a két szóval kisebbségben maradt Bokor József helyett, egy szótöbbséggel helyeslőleg tudomásul vették.

A közgyűlést Székely Elek polgármester nyitotta meg 3 óra után.

Az ülés első tárgya a gyám- és házipénztári készletek elhelyezésének az 1905. évre való megszavazása volt. Elhatározták, hogy a különböző alapokban lévő pénzeket a városban lévő hat pénztárnál helyezik el a tőke és tartalékalap arányában.

A polgári leányiskola épületére vonatkozó ajándékozási szerződést a képviselőtestület Kincsesy Péter, Meczner Gyula, Szöllősy Arthur, Némethy Bertalan és a polgármester hozzászólása után jóváhagyta. 20,000 koronát az iskola látáskészítési céljaira ajánlott föl, 3000 korona erejéig pedig a folytatólagos felszerelést szavazta meg.

A Windisch-Grätz herceggel kötött adásvételi szerződést elfogadták.

Meczner Gyula képv. tag felszólalására a közgyűlés fölkerde a felszólalót, továbbá Juhász Jenő és Szöllősy Arthur képv. test. tagokat, hogy miután Dókus Ernő országgy. képviselő a vízmű létesítéséhez szük-

ületek, u. n. „Road”-ok egyik szépségét képezik Londonnak. A különbség a két város szépségének felismerésében csupán az, hogy míg Párisban a csunyább részletek inkább rejte maradnak az idegen fürkésző szemek előtt és rövid tartózkodás esetén legtöbbször csak a szebb részletek tárnak az ember előtt, addig Londonnban legfőbb utcák épen azok, melyek első perctől fogva folyvást az idegen szemek előtt lévén, tarka és egyenetlen építésekkel legtöbbször rossz, de egyoldalú benyomást adnak a városról, mert London óriási voltában elvész a szép részlet és a város nem egy szépsége a távolság nagysága vagy a tartózkodás rövidsége folytán ismeretlen marad az idegen előtt.

Ilyen a különbség a két város utcáinak külseje közt. De még használat tekintetében sem egyeznek meg egymással. A párizsi ember, mondhatnám az utcán él, mulat és kacag, sőt a vendéglők és kávéházak előtt a járdán terített asztalokon eszik és iszik. A londoni „business-man” azonban az utcákban nem lát egyebet, mint tisztán a forgalom lebonyolításának eszközeit, azon meg nem áll, hanem komoly fővel és gyors léptekkel siet munkájára, egy percre sem feledkezvén meg arról, hogy „Time is money”.

A két város közös vonásaként az

séges 12 holdnyi terület megvételeben hajlandó tárgyalni — tanácskoznak vele és az eredményről a leg-rövidebb idő alatt számoljanak be.

Az elmúlt ülésen dr. Buza Barna a III. kerületi képviselőtestületi tagválasztás tárgyában interpellált. Erre adott be most Kiss Odón városi ügyész véleményét, melynek felolvasása után élénk vita fejlődött ki. Az volt az eldöntendő kérdés: helyesen járt-e el a polgármester akkor, a mikor a 2 szónyi többséggel megválasztott Alexander Vilmost hívta be az ülésekre a kisebbségben maradt Bokor József helyett. Ehhez a kérdéshez hozzá szóltak Meczner Gyula, a ki az Alexander behívását helyeselte. Dr. Buza Barna ellenben azt vitatta, hogy a míg e felebezés alatt álló kérdés jogerősen elintézve nincs, addig Bokor a képviselőtestületi tag és neki van joga a gyűlésekre járni. Ilyen értelemben szólott még Szöllősy Arthur is, míg a polgármester a saját álláspontját védelmezte és okolta meg. Hosszu vita után a polgármester végre elrendelte a szavazást, a melynek az eredménye az lett, hogy 12-en a polgármester intézkedését helyesnek találták, 11-en pedig ellene szavaztak. Élénk derűtséget keltett, hogy közvetlenül a szavazás után lépett a tanácssterembe az új képviselőtestületi tag: Alexander Vilmos.

Azután a többi tárgy minden vita nélkül, gyors egymásutánban pergett le a napirendről.

Özv. Fetykó Istvánné városi bábát fizetésfelemlés iránti kérelmével elutasították, míg Weinberger Dávid fogy. adókezelő fizetését 260 koronával javították.

A bérkocsi iparról szóló szabályrendelet és a tejárusokra vonatkozó szabályrendelet tervezeteit elkészítés végett a főjegyzőnek azzal adták ki, hogy azokat 30 nap alatt bemutatni kötelek.

Komjáthy János szinigazgatónak a 600 korona szubvenciót megadták, egy meg nem tartott előadásáért azonban 20 koronát és az üveges számla megtérítése címén 21 koronát levontak.

Virosztek A. Gyöző orvosnak az életmentésről írott könyvét 5 példányban megrendelték.

Gyöngyös város tüzkárosultjaitól a segélyt megtagadták.

A város a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület tagjai sorába

óriási forgalmat, az utcák használatának szabad voltát és a reklám nagy szerepét hozhatom fel. Semmi sem adhat jobb fogalmat a két világáros rengeteg forgalmáról a párizsi „Nagy Boulevard”-ok rövid idejű szemlélésénél, vagy Londonnban a „Bank of England” előtti téren a kocsi szakkadatlan sorának látásánál és a mindenféle nemzetiségű hajók és bárkák által ellepelt Themse folyó rengeteg árboe-erdejénél. A forgalom London némely részén valóban elképzelhetetlen. A „Bank of England” előtti téren — mely különben is a világ legforgalmasabb szögletének van elismerve — valódi kocsi-torlasz tárul az ember elé s a forgalom szabályozás 3 rendőrnek is munkát ad, kik léptenyomon kénytelenek egy egész kocsi sort megállítani a közlekedés könnyebb lebonyolításának céljából. És el kell ismernünk, hogy a forgalom eme szabályozása mindkét városban oly nagy rendben és esendben megy végbe, hogy méltán ejti bámulatba az idegent. De hát ennek két igen egyszerű oka van, még pedig a rendőrség kitünő szervezete és a nép általi becsülése, mely két utóbbi tény-nyel főképen London dicsékedhetik. Nem hiába tekintik mintarendőrségnek a londoni rendőrséget.

(Folyt. köv.)

200 koronával belépett alapító tagnak. A központi statisztikai hivatal 1900. évi népszámlálási könyvét megrendelték 5 példányban.

Rakmányi Jenő I-oszt. adótszít az ellenőri munkálatokért külön díjazást kért. Kérelmével elutasították.

A Boldavölgyi helyiérdekű vasut érdekeltsege segély iránt fordult a városhoz. Alap hiányában a segélyt megtagadták.

Schwarz Zsigának a vasuti alóljáró sorompónál a homokbordák alkalmával teljesített felügyeleti szolgálataért 14 koronát szavaztak meg.

A földmívelési miniszternek a katonai élelmező raktárak kézi bevásárlásának ismertetése tárgyában kiadott hirdetményét a képviselőtestület tudomásul vette.

A pénztári vizsgálatokat ezentul három havonként egyszer fogják teljesíteni.

A közgyűlés a pinczérnői szolgálat szabályozása tárgyában alkotott módosított szabályrendeletet általánosságban és részleteiben elfogadta, ki-függesztés és jóváhagyás végett a törvényhatóságához felterjeszteni rendelte.

Az utcák tisztántartása tárgyában alkotandó szabályrendeletet elkészítés végett kiadták a rendőrkapitány-nak és főjegyzőnek azzal az utasítással, hogy a szabályrendeletet legkésőbb 30 nap alatt a tanácshoz terjesszék be.

Grosszman József helybeli illetőségét elősmerték, Hubner Izsák illetőségét pedig megtagadták.

Meczner Gyula indítványára a rendőralkapitányi állást helyettesítés-sel töltötték be Móré Gyula közig. gyakornokkal. — Móré Gyula eskütétele után elhatározták végül, hogy újból felírják a miniszterhez az iránt, hogy olyan hónapokban, mikor országos vásár nincs, a hónap minden első és harmadik keddjén Sátoraljaujhelyben állatfelhajtásos vásárt engedélyezzen.

A közgyűlés délután 5 órára véget ért.

(Nemthy József nyugalomba vonul. Nemthy József árvaszéki elnök, ki 1887. évtől áll a megye szolgálataiban: Dókus Gyula alispánhoz beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. A nyugdíjaztatást egészségi állapotára való tekintetből kéri f. hó végétől kezdődőleg. Helyettesítésével ideiglenesen Karsa Ferencz árvaszéki h. elnököt kérte megbizni.

(Bizottsági ülések. A közigazgatási bizottság legközelebbi havi ülése f. évi december hó 12-én, hétfőn lesz. Ezen az ülésen, minthogy a főispáni szék üres, Dókus Gyula alispán fog elnökölni. A törvényhatósági bizottság december havi közgyűlése pedig, mint értesülünk folyó hó 29-én lesz megtartva.

(A Kászenbaum Márton kegyes alapítványára ügyelő választmány f. hó 10-én a vármegye alispánjának elnöklete alatt ülést tartott, mely alkalommal hitelesítették a f. évben tartott ülések jegyzőkönyveit és folyó ügyek intéztettek el. Konstatálta a választmány, hogy több kölcsönnek időközben történt visszafizetése folytán az alap, mintegy 50000 korona kézpénzt képes ez idő szerint kölcsönkép magánfeleknél kihelyezni.

(Államsegély a Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesületnek. A földmívelésügyi miniszter a Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesületnek bazi ipari tanfolyamok tartására egyezer gazdasági előadások tartására pedig ötszáz korona államsegélyt engedélyezett.

(Szerencset magasabb lakbér-osztályba helyezték. A miniszter ha

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza**

után ajánljatik. Emeli az étvágyat és testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figye jünk, hogy minden üveg alantí czéggel legyen ellátva.

F. HOFFMANN-LA. ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

tározata folytán Szerencs község a IV. lakpénzosztályból a III. lakpénzosztályba helyeztetett át és így e járási székhelyt képező községben lakó vármegyei alkalmazottak lakáspénze a vármegye 1905. évi költségvetésében az állami javadalmazás terhére a magasabb lakpénzosztálynak megfelelő összegben fog megállapítani.

Szokolay Emil műszaki tanácsos ünnepeltetése.

— A Zemplén tudóstíjától. —

— dec. 7.

Méltó ünnepeltetésben volt része folyó hó 7-én a helybeli m. kir. folyammérnöki hivatal köztisztviselőiben és szeretetben álló főnökének Szokolay Emil kir. műszaki tanácsosnak azon alkalomból, hogy e napon töltötte be a magyar állam szolgálatában eltöltött hivatalos működésének 25-ik évét.

A folyammérnöki hivatal mérnökei ez alkalomból ünnepélyes vacsorát rendeztek, melyen az ünnepelt és a hivatal személyzetén kívül nem csak a helybeli mérnöki kar vett teljes számmal részt, de képviseltette magát a folyammérnöki hivatalok fellettes hatósága a földmivélségi miniszterium kebelében működő m. kir. országos vízépítési igazgatóság is, nemkülönben a szatmári m. kir. folyammérnöki hivatal és mindazon vízszabályozó és ármentesítő társulatok, amelyeknél Szokolay Emil m. tanácsos miniszteri megbízottként működik. Megjelent ezenfelül városunk társadalmának számos kitűnősége, hogy az ünnepelt iránt érzett tiszteletüknek és szeretetüknek kifejezést adjanak.

Az országos vízépítési igazgatóság képviselőjében Némethy János kir. műszaki tanácsos, vízépítési kerületi felügyelő jelent meg. A szatmári m. kir. folyammérnöki hivatal Nyárády László kir. főmérnök és Katona Sándor kir. mérnök, a felső-bodrogi vízszabályozó társulatot Szladek Károly igazgató főmérnök, a bodrogi Tiszaszabályozó társulatot Tóth Sándor igazgató főmérnök Szilágyi Bertalan és Riszdorfer József szakaszmérnökök, a felső-szabolcsi tiszai ármentesítő társulatot Kerekes József igazgató főmérnök, Virágh László, Horváth József, Becker Mihály szakaszmérnökök és Borbély Endre társulati pénztárnok, az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulatot Dienes Barna igazgató és Várady Géza főmérnök képviselték.

A fényes sikerű vacsora legkiemelkedőbb mozzanata volt, amidőn Némethy János kerületi felügyelő nagyhatalmú pohárköszöntőjében méltatta az ünnepeltnek 25 éven keresztül kifejtett áldásdus működését, feljebbvalói által mindenkor elismert és méltányolt odaadó szolgálatait, melylyel dicsőséget és tekintélyt vívott ki nemcsak önmagának, de az egész mérnöki karnak is.

A folyammérnöki hivatal személyzetének főnöke iránt érzett szeretetét Palasovszky Sándor kir. mérnök tolmácsolta.

Pohárköszöntőt mondottak még: Dános Miklós kir. kulturfőmérnök, Tóth Sándor és Szladek Károly igazgató-főmérnökök, Rutkay Mór főnök, Diószeghy János főszolgabíró, Kossuth János dr. és még számosan.

Az ünnepeltet számosan táviratilag ünnepelték, így a m. kir. országos vízépítési igazgatóság, Kvassay Jenő miniszteri tanácsos, Bulyovszky és Rakóvszky miniszteri osztálytanácsosok, Majláth József gróf, ki az ünnepeltnek a Bodrogi köz érdekében kifejtett eredményes működését köszönte meg, Feilitzsch Berthold báró szabolcs-megyei főispán a felső szabolcsi tiszai ármentesítő társulat miniszteri biztosa, a Nyirvízszabályozó társulat igazgatósága és még sokan az ünnepelt rokonai, barátai, tisztelői és kartársai.

A legyszerű banketten résztvevők a legjobb kedélyben a kora reggeli órákig maradtak együtt.

A vacsorát Bock Imre általános meglepedésre szolgálta fel a függetlenségi kör helyiségében, melyet a kör vezetősége ez alkalomra szíveségből engedett át. Sz. ö.

HIREK.

A tél.

— Hangulat kép. —

Sátoraljauhely, 1904. dec. 9.

Mikoron a halálhozó őszi fergeg végig szánt az utolsó tusáját vivó természet megtépett ékén: nagyot jajdul a föld, sir, süvít fájdalomában minden kicsinyke ág, oly nehéz, oly fájdalmas a halál, az élettől, az ékességtől való megválás. Aztán elnémul a búsan jajongó sirám, megfakult hallanak alá az elhalt levelek, eltűnik a disz, csupán a fák megfagyott utolsó könye csillog még az ágak végein, de holnapra már az is lepereg. Nincs semmi pompa, semmi ékesség a természet külsőjén, a mikorra a hideg, fehér szemfödél elterül rajta. Néma, szürke az egész táj, mint amilyen a halott arca.

Es e ridég külső egy a lelkünkbe kap. Az enyészet képével élénk tünik annak belső világa is, az élet töméntelen nyomora, a nélkülözés rengeteg fájdalma, a tél minden kinja.

Látjuk, mint didereg a düledező viskók számtalan nyomorultja, látjuk, mint válik szederjessé ajkuk a csontokig ható hideg, könyörtelen esipése alatt. Erezzük mit szenved az összefagyott test a nélkülözések sulya alatt. Fülünkbe cseng a panaszos nyöszörgés, amely az alig vonagló ajkakon kél: „kenyeret, kenyeret”.

Oly lehangoló, oly fájdalmas ez a látomás, amelyet a tél külső képe idéz elénk. Fájdalmas, százszerosan fájdalmas ez ma, amikor ez iszonyatos valóság hatványozott mértékétől kell tartanunk. Mert az idej tél nem lesz olyan, mint a többi volt, amint-hogy a nyár sem hasonlított az előbbiekhez. Szükkeblű volt a nyár, ritka garast hozott az élet robotosainak, a düledező viskók nyomorultjainak, oly ritka garast, hogy még takaróra sem tellett, a fa, az elgémberedett tagokat melegével felelesztő fa, az csak vágy maradt, vágy, melynek édességét csak a hagymázos álom hozza meg. S a betevő falat? A jóságos Isten kegyelmére van bízva. Mert ki törődne a holnappal, mikor a má-jai is bizonytalan? Ki gondolna a holnapi falattal, amikor még ma sem tudja, hogy lesz-e mit ennie?

Szomorú valóság ez, amely ez élet sok milliónyi robotosaira nehezdedik. Ti, a fényes paloták jólelkű urai, akik a telet csak kellemes oldalairól, zsúrjairól és más vigalmairól ismeritek, akik az ur jóvoltából nem tudjátok: mit tesz az fájni, milyen lelketlen tanácsadó az éhség, akik csak jóságos lelketek sejtelméből értitek e kinok iszonyatát, segítsetek e szenvedőkön. Kössétek össze vigalmaitokat a nyomor enyhítésével. Izzadjatok estélyeitekben ne csak a saját mulattatásokra, hanem a szükség enyhítéséért is. Azok a fillérek, melyeket memmes törekvésekkel erre a célra össze táncoltok ugyanannyi könyvet fog a szenvedők arcáról letörölni, ahány csep igazságot gyöngyözött ki homlokotok e szeretetteljes vigalmaitokban. Néktek megadatott a hatalom, a mód, amazoknak csupán az akarat. Kérjétek tőlük kölcsön az akaratot és adjatok helyébe módot, hatalmat, amelyek e kinokat megnyhitik. Meglásástok, a ti örömtők is kétszeres lesz. És hány ajak fog igaz, bensőségteljes imát rebegni értetek az egek urához, hány lélek fog hálás szeretettel gondolni reátok és hány kellemes perccel fog szerezni néktek az a tudat, hogy számtalan könyvet törölhetetek föl. Segítsetek, mert munkátok nyomán áldás és üdv fakad. —s.

Lapunk legutóbbi, esőtörtéki száma a közbeeső ünnep miatt elmaradt. Az elmaradt lapszám helyett jelen számunkat igyekeztünk élénkebbé, tartalomgazdaggá tenni.

— Az idő. A mostani évszak napjai rendszeresen olyanok, amelyek a poéták lelkében borongós hangulatot keltenek, a prózai ember számára pedig náthát, köhögést, meghűlést, csúzt, közhényt hoznak. A koresolya pályák, miknek reményét a pár napig tartott rendkívüli hideg magasra fokozta, egy darabig újra várhatnak, mert még a szilárd jég nem alakulhatott meg. Így a sportkedvelőknek egyelőre csak a vadászat nyújt szórakozást.

— Halálozás. Tóvisi és füzesséri Füzesséry Lajosné szül. esedi Tóth Mária, életének 46-ik, boldog házasságának 26-ik évében, hosszas szenvedés után folyó évi dec. hó 4-én Bótrágyon meghalt. Temetése folyó hó 7-én délelőtt ment végbe Kolbásán.

— Hitközségi választás. A helybeli aut. orth. izr. hitközségnél folyó hó 4-én és 8-án megejtett választások eredménye a következő: Hitközségi elnökké: Lipschitz Adolf, iskolaszéki elnökké: Alexander Vilmos, gondnokká: Deutsch Adolf, pénztárnokká: Róth V., ellenőrré: Deutsch Herman. Előjárósági tagokká: Blumenfeld Emánuel; Deutsch Mór, Róth József, Schweiger Ignác és számvizsg. bizotts. elnökké: ifj. Deutsch Simon választották meg.

— Esküvő. Az Gyula helybeli m. kir. pénzügyigazgatósági számtiszt f. hó 7-én esküdtött örök hűséget Sátoraljauhelyben Horváth Istvánné szül. Friedmann Jozefin szolgabíró özvegyének.

— Kérvény a királyhoz. Katona Jánosné szül. Németh Zsuzsanna nagyon szegény asszony. Küzködik sorsával s nyomorog. Ebben az inséges helyzetében jött arra a gondolatra, hogy kérvényt intézzen a királyhoz valamelyes segélyért. Meg is írta s meg is címezte a kérvényt szépen, öreges betűkkel „O felsége Ferencz József I. legkegyelmesebb földi atyjához” s a kérvény el is jutott rendeltetési helyére. Azóta Katona Jánosné aggdóva leste a választ s többször elment a megyeháza az „urak”-hoz, a választ, de bizony ez csak jóskára érkezett le a kabinet-irodától minden megjegyzés nélkül. A napokban kiértesítették Katona Jánosné is kérvénye sorsáról, s mikor megtudta a kedvezőtlen eredményt: váltig erősitette, hogy nem igen olvashatta az ő „kérelmes írás”-át a király, mert ha az elolvasta volna, bizonynyal megessett volna rajta a szive... És ebben igazza lehet Németh Zsuzsannának.

— Rendőrkapitány-helyettes. A város tanácsa dr. Bánóczy Kálmán árvaszéki ülnököt a rendőrkapitány akadályoztatása esetére állandó helyettesítésével megbízta és az 1880. évi XXXVII. t.-c. 42. §-a alapján a kihágási ügyek feletti bíraskodási jogkörrel felruházta.

— Gyermeknek réme. A difteritis, mely a gyermekeknek pusztító réme ismét kezdi pusztítását, f. hó 9-én esett áldozatul Haraszthy Vince ladmóci körjegyzőnek 3 éves kis leánya Adélka, mely alkalomból a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Alólirottak az összes rokonság nevében is mély fájdalommal tudatjuk drága gyermekünk és testvérünk Haraszthy Adélkának f. hó 9-én d. u. 5 órakor, 3 éves korában Ladmócon történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. hó 11-én délután 3 órakor fognak a római katolikus szertartás szerint Ladmócon beszenteltetni és Zemplénben örök nyugalomra tetetni. Ladmócon, 1904. december hó 9-én. Drága emléked örökké megfogjuk őrizni! Haraszthy Vince és neje szül. Bernhart Anna mint szülők. Haraszthy Majdus, Haraszthy Vince, Haraszthy Gabriella mint testvérek. Bernhart Rafael mint nagyapa.

— Zemplénvármegye közbiztonsága. A Zemplénvármegye területén működő csendőrség tevékenységéről szóló és Dókus Gyula alispánhoz betherjesztett kimutatás szerint a megye területén a csendőrség hatóság elleni erőszak esetében 9-szer működött nyomozólag, illetve a tettes kiletét felderítőleg közre. Azonkívül a királyi járásbíró hatáskörébe utalt ügyeknél 17, a közíg. hatóság hatáskörébe utalt ügyeknél 390 esetben. Testi sértés esetében 73-szor, lopás felderítésében 75 esetben működött hathatósan közre. Tekintélyes szám még a gyujtogatás felderítése körüli nyomozás száma: 27 és a vagyonron-gálás felderítése körüli nyomozás száma, mely 14 esetben igényelte a csendőrség intervencióját.

— Értesítés. A sátoraljauhelyi gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör alapszabályai értelmében értesítjük az egylet rendes tagjait, hogy folyó hó 17-én, szombaton délután rendes évi közgyűlés tartatik. Ugyanezen alkalommal kérjük az összes tagokat, hogy az egyleti könyvtárból kikölcsönzött könyveket f. hó 11-én, vasárnap délután okvetlen visszahozni sziveskedjenek.

— Öngyilkos primadonna. A Szerencsen időző Pili si társulatának első énekesnője Szilágyi Erzsike péntek este még jó kedvvel játszott a „Cigánybáróban” s reggelre mindenütt arról beszéltek a városban, hogy a primadonna meglötte magát. Célját azonban nem érte el, mert a szívének irányított golyó nem hatolt mélyre s így az orvosi kéz megszabadította a veszedelmes ólomgolyótól. Most már jobban van és egy két nap mulva viszont látja Szerencs közönsége az önmagával meghasonlott primadonnát.

— A szökés párosan. Unikum a maga nemében — írja a T. és V. — a mi Tokajban a múlt héten történt. Glück Abris tokaji kereskedő már régebb idő óta ömlengő szerelmet vallott Wientner Helénnek, Wientner gazdag borkereskedő leányának. A leány szüleinek ellenzése dacára — úgy látszik — reagált is a Glück érzelmeire, mert a múlt vasárnap a házuk előtt megálló kocsi felült s a nélkül, hogy szüleinek szólott volna Glückkel és a Glück nővérével Szerencsre jött. Glück otthagya a kereskedését és szerencsi testvérénél időzött s hogy célja teljesen el legyen érve: egy régi zsidó rituais módszer szerint itt szintén egy Glück nevű újságelárusítóval megeskettette magát imádotájával. Most már visszamentek Tokajba és mint halljuk: azóta a polgári házasság kötelékeinek is eleget tettek.

— Tűz. Erdőhorvátiban — mint lapunknak írják — dec. 7 ikén éjjel után 2 órakor ismeretlen okból kigyult Fedor Ferencz háza. Ha a tűz oltására a község tűzoltói nem sietnek, tekintettel arra, hogy közeli épületek is voltak a leégett ház mellett, nagyobb kár lett volna. Így azonban sikerült a tüzet rövid fél óra alatt eloltani s a tűz terjedését meggátolni.

— Munkaszünet karácsony előtt. Tekintettel arra, hogy a fogyasztó közönség karácsonyi és ujváli alkalmi bevásárlásait nagyobbára a karácsonyt megelőző vasárnapon teljesíti, a Magyar kereskedelmi csarnok választmányja elhatározta, hogy fölkéri a kereskedelmi minisztert, hogy a karácsonyt megelőző vasárnapra, vagyis f. évi december 18-ra, a munkaszüneti törvénynek a kereskedelmi árusításra vonatkozó rendelkezéseit függeszse föl.

— Baleset. F. hó 3-án a szerencsi vasuti pályaudvaron tolatás közben Fenő János vasuti napszamos a kocsyi tányérjai közé került s jobb mellkasát betörte, mindazonáltal az orvosi vélemény megmenthetőnek tartja.

— Villanyvilágítás. A tokaji képviselőtestület f. hó 1-én tartott közgyűlésen elfogadta a gibárti vállalat által a villanyvilágításra vonatkozó

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészeknek

rendes két heti kirándulásokon kívül, a mi legközelebb dec. 11. és 12-én lesz, egy állandó megbízottjuk van itten a műteremben és így levételek minden nap eszközöltenek.

lag ajánlott szerződést. A szerződés most az esetleg beérkező felebbeléseivel jóváhagyás végett a megye törvényhatósági bizottsága elé terjesztetik. Időközben megkezdte a vállalat a magánlángok összeírását és csak az esetben fogja a világitást létesíteni, ha elegendő magánlángot biztosíthat magának.

— **Országos vásár.** Nagymihály városában a karácsonyi vásár december hó 12. és 13. napján fog megtartatni.

— **Angol hang a magyar kívándorlásról.** Benett Sarah, az angol női szövetségi liga titkára — aki résztvett a budapesti szövetségi kongresszuson — a Magyar Gazdaszövetséghez legutóbb intézett levelében a következőket írja: „A kongresszus emelkedett hangulatával éles ellentétben állt az a kép, amelyet Romániából hazafelé vezető utamban a budapesti pályaudvaron láttam. Száznál több magyar paraszt — egész családok várákoltak ott. Kérdésközlőmre megtudtam, hogy ezek Amerikába készülő kívándorlók s hogy naponta ilyen nagy csapatok hagyják el az országot. Mintha az ország vérvetése volna ez a szüntelen kívándorlás. Fáj a gondolat, hogy ezek a becsületes arcu, munkabíró és a mezőgazdasághoz értő emberek itt hagyják hazájukat, hogy Amerikában nemzeti szokásaikat, régi tradícióikat esérébe adják egy bizonytalan, talán nyomorúságos jövőért. Egyetlen orvosát csak a társadalom akciójában keresem. A vagyoniilag független uri családok telepedjenek le falun, a magyar nők vegyenek minél nagyobb részt a társadalmi munkában, éreztesék meg a néppel, hogy az életküzdelemben nem áll vezető és gyámoltató nélkül.”

— **Közzémlére kitétel.** A város képviselőtestületének 1904. évi október hó 13.-án tartott rendes közgyűlésében hozott határozat folytán a eselések be és kijelentéséről alkotott szabályrendelet az 1886. évi XXII. t. e. 27. §-a alapján 1904. évi dec. hó 8. napjának d. e. 9 órájáról 15 napi közzémlére kitétetik, s így az érdeklődők a szabályrendeletet a város kiadó hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

— **Nőegyleti bái.** A nagymihályi izr. nőegylet szokásos évi tánevigalmát február hó első felében fogja megtartani, mely alkalommal a sárospataki főiskolai dalárda is lejön, hogy a műkedvelői előadásnál közreműködjenek.

— **A kutba veszett.** Csertészen e hó 5-én végzetes szerencsétlenség történt. Malinics György 17 éves legény egy kútból vizet merített s e közben a veder kicsuszott a kezéből. A szerencsétlen ember a veder után kapott és miután a kut korhadt kerítése besüppedt, Malinics a kutba esett, ahol halálát lelta. A homonnai kir. járásbíróság felboncoltatta a holttestet és vizsgálatot indított annak megállapítása iránt, kit terhel a baleset körül gondatlanság.

— **Sylvester est.** A nagymihályi casino egyesület f. évi december hó 31-én a casino helyiségeiben társas összejövetelt rendez, melyet a Barnai szálló termében rendezendő tánevigalom fog követni.

— **A gyermekbetegség elleni védekezés** csak akkor tökéletes, ha a gyermek ellenálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegje 2 korona a gyógyszer-tárakban.

— **A Horgony-Pain-Expeller** (Richter-féle Liniment. Caps. comp.) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel

való bedörzsolések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő: sőt járványoknál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsolése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredményt alkalmaztatott bedörzsolésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszer-tárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Mi a Sirolin?** „Sirolin” a modern farmaceutikai vegytannak egyik vívmánya. Mig a tüdőbajok ellen eddig alkalmazott szerek (Creosot, Gussjacol) stb. rossz szaguk, utálatos ízük és égető hatásuk miatt a betegeknek ellenszenvet eredményeztek, sőt ellentétes hatást gyakoroltak, addig a **Sirolin**, mely igen kellemes szagu és jóízű szirup, a gyermekek és legyekényzetetebb gyomor által is szívesen vétetik és könnyen lesz emészttve. A „Sirolin” gyógyhatása tüdőbajoknál számos előkelő orvos, kórház és szakközönség által felette előnyösen lesz ajánlva és konstátálva.

Bluzra való selyem

méterje 60 kr.-tól 11 ft 35 kr.-ig, legutolsó újdonságok. — Bérmentve és vámmentesen házhoz szállítatik. Nagy mintaválasztékot azonnal küld **HENEBERG selyemgyáros, Zürich.**

SZINHÁZ.

A téli szini szezon küszöbén.

— dec. 10.

Sátoraljaujhely város téli szini szezonának küszöbén állunk újból, auni tervezetés, hírlapi harc és reménytelen kilátás után.

Komjáthy János szinigazgató ugyanis — megkapván a kassai színház bérletét — eltekint most már attól a körülménytől, hogy Sátoraljaujhelyhez szerződésbe foglalt kötelezettség nem köti: újból eljön társulatával közibénk, hogy életet hozzon üres színházunkba s élénkebb vérkeringést varázsoljon a színházi habituék petyhüdt ereibe.

Mindenesetre örvendes dolog s méltánylandó Komjáthy eljárása, ki a hosszú tél folyamán nem akarja városunkat színészet nélkül hagyni s újból bérletet hirdet a tél folyamán tartandó husz előadásra, színházlátogató közönségünk érthető öröme.

Mi e szini szezon elé annál inkább is örömmel s várakozással nézünk, mert mindezeidig úgy állott a dolog, hogy színházunk a tél folyamán üresen marad, s mindenki, aki belátja, hogy mily veszteség lett volna ez egy város művelti közönségére: csatlakozik hozzánk akkor, mikor **Komjáthy János** igazgatónak ezen elhatározásáért őszinte elismerést szavazunk. Dülöre jutott tehát az ujhelyi színészet hányt-veletti ügye azzal az előleges színházi jelentéssel, melyben Komjáthy János városunk közönségének tudtára adja lejutvetelét.

S mikor a dolgok ilyes alakulásáért Komjáthy Sátoraljaujhely város közönsége nevében is elismerést szavazunk, olyan szeretettel, bizalommal és várakozással várjuk társulatát újból, melyre mindedig érdemesítette magát s mely legnagyobb biztosítéka a jövőnek is.

A Komjáthy által kibocsátott előleges színházi jelentés a következő:

Előleges színházi jelentés és bérlet-hirdetés. Tisztelettel értesitem Sátoraljaujhely és vidéke n. é. közönségét, miszerint a tek. városi tanács határozata folytán az eddig rendezni szokott 20 előadást az 1904-5. téli idényben is megtartjuk. E 20 előadás színművek, vígjátékok és bohózatok sorozatából fog állani. E husz előadásra bérletet hirdetek az eddig szo-

kásban volt feltételek mellett. U. m.: Nagypáholy 150 kor.; páholy 120 kor.; I. r. ülőhely 32 kor.; II. rendű ülőhely 24 k.; III. r. ülőhely 18 kor. A bérlet összeírása czéljából megbízottam legközelebb Sátoraljaujhelybe érkezik, addig is levéleli előjegyzéseket kérek címre a kassai színházhoz küldeni. Az első előadás f. hó 15-én tartatik meg. Sátoraljaujhely, 1904. december 8. Kiváló tisztelettel: **Komjáthy János**, szinigazgató.

IRODALOM.

A száz éves kassai püspökség. Ez év március 23-án volt száz éves évfordulója annak, hogy I. Ferenc király aláírta a kassai püspökséget alapító levelet, mig a koronának ezen intézkedését VII. Pius pápa ugyanazon év augusztus hó 9-én kelt bulájával megerősítette. Ez alkalomból írta meg **Szokolosky Bertalan** szilvásváralvi rk. lelkész, szentszéki tanácsos a kassai püspökség száz éves történetét, melyhez a bevezető részt a kassai egyházmegye lelkészeihez intézve, **Bnbics Zsigmond** püspök írta meg. Sikertült fénynyomatokkal mutatja be mindazon püspököket, akik az elmúlt században a kassai püspöki méltóságot betöltötték, mindegyikének egyszersmint rövid élettörténetét ismerteti. Foglalkozik továbbá a püspökség fenntartása alá tartozó intézetekkel, melyeket szintén fénynyomatokkal mutat be. A nagy gonddal összeállított mű igen szép kiállításban, vászonkötésben, aranyozott címenomással lett kiadva s a kassai egyházmegye lelkészeinek megküldve.

Az „**Adalékok Zemplénavarmergye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak 1904. évi decemberi füzeté már megjelent. E füzet a f. évben kiadott 1-11 füzettel együtt alkotja a szóbanlevő történeti folyóiratnak a tizedik kötetét. — Az itt kiadott 12-ik füzetben vannak a címlapok, továbbá a Tartalom, Név- és Tárgymutató, a Kútfők, az Ertelemzavaró sajtóhibák és helyreigazítások, az évfolyamban előkerülő Arpádkori nevek és nevezetek és az előfizetők névjegyzéke. — A havonként 2-iven megjelenő „**Adalékok**” előfizetése egész évre (12 füzet) csak 6 K. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, akit varmergyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a varmergyebeli községek figyelmébe, mivelhogy ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.** — Az előző évfolyamokhoz diszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — **Ennek az ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel: 1 kor. 90 fillér.**

TANÜGY.

Megjegyzések írott vádakra.

Tokaj, 1904. dec. 9.

Dr. Szécsén ur „Tokaj és Vidéke” című lapjában már egy egész cikksorozatban foglalkozik Tokaj város tanítás ügyével. Egyre keservesebben kifakad, hogy iskolái a követelményeknek meg nem felelnek. E baj orvoslását pedig az államtól reméli, minden áron államotítani akarja tehát az iskolát.

Eme cikkekből félreismertethetetlenül kitűnt, hogy derék, becsületes intencióval írottak. Szécsén dr. ur nagy hive a tanítás ügyének s misem volna kívánatosabb, mint hogy **Berzeviczy** helyett, kiről ugyan mindenki elismeri, hogy működése áldásos ez országra, a nálánál is lelkebb dr. Szécsén kerüljön a közoktatási miniszteri kerékbe.

De lapjának legutóbbi számában buzgalmát túlhajtva, igazán helytelenségek elkövetésére ragadtatja magát. A városi orvostól ugyanis kimutatását közli annak, mily tényleg Tokajnak felekezeti iskolái. E kimutatás számai a valóságban azt bizo-

nyítják, hogy a tanítás ügye Tokajban egészségügyi szempontból nem épen a legideálisabb állapotú. Ebből kifolyólag Szécsén ur sirámtot konganat, hogy a város gyermekei elsatnyulnak, szellemileg megrontotnak s rosszul neveltetnek. Meg is vádolja az iskolafentartókat, a szolgabírókat, a tanfelügyelőséget, szóval a közigazgatás valamennyi hatóságait, hogy passzive segédkeznek a jövő nemzedék megrontására irányuló aknamunkában. Azután a közönség lelkiismeretéhez szól s kéri a közönséget, ne tölje ez állapotot, bojkottálja, zárassa be az iskolákat.

Röviden ezeket tartalmazza dr. Szécsén ur cikke. Nem kételkedem, hogy az olvasó már az első pillanatra is észreveszi, miszerint a dr. ur következtelen, logikátlan — ez esetben legalább az.

Mert, ha Tokaj városában az iskolák térfogata nem is felel meg szorosan a törvények követelményeinek, ebből még korántsem következik, hogy: azokban a gyermekek elsatnyulnak, annál is kevésbé, hogy lelkileg megrontotnak, rosszul neveltetnek!

Mindazonáltal, ha a hatóságok működésére gáncot nem vet, őket meg nem vádolja, sorait minden szó nélkül hagyjuk. Így azonban ki kell jelentenem, hogy bírálata felületes, sőt ennél is több, hamis. Nem mondom, hogy a viszonyokat nem ismeri, a tanítás ügyéhez keveset ért, hanem, hogy legutóbbi cikkében jóhiszeműleg bár, de erősen túlzott.

Tokaj művelt közönségében még van áldozatkészség kulturális intézmények iránt, nem hanyagolhatja el hát az iskolai ügyet sem. Mivel a tanítás képzett, szorgalmas tanítókra van bízva, kik mindenkor példás eredményt mutatnak fel az iskolák termeiről, noha concedálom, kicsinyek, eléggé jók s a körülményekhez képest hivatásuk magaslatán állanak. Ez igazságnál tanúságot tehetnek a sárospataki, nyiregyházi, ujhelyi gimnáziumok, hová a tokaji gyermekek, az elemiből kikerülve, rendszerint belépni szoktak.

Mire való hát a közigazgatási hatóságokat megvádolni? Erre egyikük sem szolgált rá, főképpen pedig a tanfelügyelő ur nem, mert nálánál pontosabb, céltudatosabb tanfelügyelő az egész országban sincs. Müködését felsorolhatlan sok tény, sikeres tény jelzi. Mióta ő kineveztetett: a varmergyében a tanítás ügyének haladása óriási lendületet vett. Erőteljes fellépésével most is elérte a miniszteriumnál, hogy az állam költségén a megyében huszonegy állami iskolát állíthatt.

Vagy talán azt hiszi Szécsén dr. ur, hogy ha a tanfelügyelő ur Tokaj városának is kér állami iskolát, a kormány építkezés céljára már másnap küld neki egy nagy pénzlevelet, holnapután pedig már fix und fertig lehet az új épület? De hogy is tenné! Állami iskolának a meglévő felekezeti iskolákat venné át, a tanítókkal együtt. Az iskolák tehát csupán nevet cserélnének, máskülömben maradna minden a réginél. Így történt ez Mádon is. Mert a kormány csak ott épít iskolát, hol ilyen épenséggel ninesen, vagy ha van, átkozottul rossz.

A cél nem is az, hogy az iskolák mind kivétel nélkül államiak legyenek. A felekezeti iskolák tartásuk bár megjellegüket, csak keljenek nemes versenyre az államiakkal, hogy lehetőleg elsőrendűek legyenek. Ez a fődolog!

Liebermann S. Sándor.

KOZGAZDASÁG.

* **A Zemplénavarmergyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.** A Zemplénavarmergyei Gazdasági Egyesület f. hó 15-én d. e. 10¹/₂ órakor a varmergyeháza kis termében tartja rendes őszi közgyűlést az alábbi tárgysorozattal: 1. A számvizsgáló bizottság tagjainak választása. 2. A jövő évi költségel-

lag ajánlott szerződést. A szerződés most az esetleg beérkező felebbel zésekkel jóváhagyás végett a megye törvényhatósági bizottsága elé terjesztetik. Időközben megkezdte a vállalat a magánlángok összeállítását és csak az esetben fogja a világitást létesíteni, ha elegendő magánlángot biztosíthat magának.

— **Országos vásár.** Nagymihály városában a karácsonyi vásár december hó 12. és 13. napján fog megtartatni.

— **Angol hang a magyar kívándorlásról.** Benett Sarah, az angol női szövetkezeti liga titkára — aki részt vett a budapesti szövetkezeti kongresszuson — a Magyar Gazdaszövetséghez legutóbb intézett levelében a következőket írja: „A kongresszus emelkedett hangulatával éles ellentétben állt az a kép, amelyet Romániából hazafelé vezető utamban a budapesti pályaudvaron láttam. Száznál több magyar paraszt — egész családok váraakoztak ott. Kérdezősködéseme megtudtam, hogy ezek Amerikába készülő kívándorlók s hogy naponta ilyen nagy csapatok hagyják el az országot. Mintha az ország vérvesszése volna ez a szüntelen kívándorlás. Fájt a gondolat, hogy ezek a becsületes arcu, munkabíró és a mezőgazdasághoz értő emberek itt hagyják hazájukat, hogy Amerikában nemzeti szokásaikat, régi tradícióikat cserébe adják egy bizonytalan, talán nyomorúságos jövőért. Egyetlen orvosságát csak a társadalom akciójában keresem. A vagyoniilag független uri családok telepedjenek le falun, a magyar nők vegyenek minél nagyobb részt a társadalmi munkában, éreztessek meg a néppel, hogy az életküzdelemben nem áll vezető és gyámolító nélkül.”

— **Köszömlére kitétel.** A város képviselőtestületének 1904. évi október hó 13-án tartott rendes közgyűlésében hozott határozat folytán a cselédek be és kijelentéséről alkotott szabályrendelet az 1886. évi XXII. t. c. 27. §-a alapján 1904. évi dec. hó 8. napjának d. e. 9 órájától 15 napi köszömlére kitétetik, s így az érdeklődők a szabályrendeletet a város kiadó hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

— **Nőgyeleti bái.** A nagymihályi izr. nőgyelet szokásos évi táncvigalmát február hó első felében fogja megtartani, mely alkalommal a sárospataki főiskolai dalárda is lejön, hogy a műkedvelői előadásnál közreműködjenek.

— **A kutba veszett.** Csértészen e hó 5-én vezetes szerencsétlenség történt. Malinics György 17 éves legény egy kútból vizet merített s e közben a veder kiesüszott a kezéből. A szerencsétlen ember a veder után kapott és miután a kut korhadt kerítése be-süppedt, Malinics a kutba esett, ahol halálát lelta. A homonnai kir. járásbíróság felboncoltatta a holttestet és vizsgálatot indított annak megállapítása iránt, kit terhel a baleset körül gondatlanság.

— **Sylvester est.** A nagymihályi casino egyesület f. évi december hó 31-én a casino helyiségeiben társas összejövetelt rendez, melyet a Barnai szálló termében rendezendő táncvigalom fog követni.

— **A gyermekbetegség elleni védekezés** csak akkor tökéletes, ha a gyermek ellenálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvege 2 korona a gyógyszer-tárakban.

— **A Horgony-Pain-Expeller** (Richter-féle Liniment. Caps. comp.) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípő-fájdalom, fejfájás, köszvény csuszánál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel

való bedörzsölések mindig fájdalom-észillapító hatást idéztek elő: sőt járványoknál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményrel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszer-tárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Mi a Sirolin?** „Sirolin“ a modern pharmaceutikai vegytannak egyik vívmánya. Míg a tüdőbajok ellen eddig alkalmazott szerek (Creosot, Gussjacol) stb. rossz szaguk, utálatos ízük és égető hatásuk miatt a betegeknek ellenszenvet eredményeztek, sőt ellentétes hatást gyakoroltak, addig a **Sirolin**, mely igen kellemes szagu és jóízű syrup, a gyermekek és legelkényeztetettebb gyomor által is szívesen vétetik és könnyen lesz emészteve. A „Sirolin“ gyógyhatása tüdőbajoknál számos előkelő orvos, kórház és szakközölny által felette előnyösen lesz ajánlva és konstatálva.

Bluzra való selyem

métereje 60 kr.-tól 11 ft 35 kr.-ig, legutolsó újdonságok. — Bérmentés és vámmentesen házhoz szállítatik. Nagy mintaválasztékot azonnal küld **HENEBERG selyemgyáros, Zürich.**

SZÍNHÁZ.

A téli színi szezon küszöbén.

— dec. 10.

Sátoraljaujhely város téli színi szezonának küszöbén állunk újból, annyi tervezgetés, hírlapi harc és reménytelen kiállítás után.

Komjáthy János színiigazgató ugyanis — megkapván a kassai színház bérletét — eltekint most már attól a körülménytől, hogy Sátoraljaujhelyhez szerződésbe foglalt kötelezettség nem köti: újból eljött társulatával közibénk, hogy életet hozzon üres színházunkba s élénkebb vérkeringést varázsoljon a színházi habituék petyhüdt ereibe.

Mindenesetre örvendes dolog s méltánylandó Komjáthy eljárása, ki a hosszú tél folyamán nem akarja városunkat színészet nélkül hagyni s újból bérletet hirdet a tél folyamán tartandó husz előadásra, színházlátogató közönségünk érthető öröme.

Mi e színi szezon elé annál inkább is örömmel s várakozással nézünk, mert mindeztől úgy állott a dolog, hogy színházunk a tél folyamán üresen marad, s mindenki, aki belátja, hogy mily veszteség lett volna ez egy város művelt közönségére: esat lakozik hozzánk akkor, mikor **Komjáthy János** igazgatónak ezen elhatározásáért őszinte elismerést szavazunk. Dülöre jutott tehát az újhelyi színészet hányt-vetett ügye azzal az előleges színházi jelentéssel, melyben Komjáthy János városunk közönségének tudtára adja lejjövetelét.

S mikor a dolgok ilyes alakulásáért Komjáthy Sátoraljaujhely város közönsége nevében is elismerést szavazunk, olyan szeretettel, bizalommal és várakozással várjuk társulatát újból, melyre mindedig érdemesítette magát s mely legnagyobb biztosítéka a jövőnek is.

A Komjáthy által kibocsátott előleges színházi jelentés a következő:

Előleges színházi jelentés és bérlet-hirdetés. Tisztelettel értesitem Sátoraljaujhely és vidéke n. é. közönségét, miszerint a tek. városi tanács határozata folytán az eddig rendezni szokott 20 előadást az 1904—5. téli idényben is megtartjuk. E 20 előadás színművek, vígjátékok és bohózatok sorozatából fog állani. E husz előadásra bérletet hirdetek az eddig szo-

kásban volt feltételek mellett. U. m.: Nagypáholy 150 kor.; páholy 120 kor.; I. r. ülőhely 32 kor.; II. rendű ülőhely 24 k.; III. r. ülőhely 18 kor. A bérlet összeírása czéljából megbízottam legközelebb Sátoraljaujhelybe érkezik, addig is levélbeli előjegyzéseket kérek címemre a kassai színházhoz küldeni. Az első előadás f. hó 15-én tartatik meg. Sátoraljaujhely, 1904. december 8. Kiváló tisztelettel: **Komjáthy János**, színiigazgató.

IRODALOM.

A száz éves kassai püspökség. Ez év március 23-án volt száz éves évfordulója annak, hogy I. Ferenc király aláírta a kassai püspökséget alapító levelet, míg a koronának ezen intézkedését VII. Pius pápa ugyanazon év augusztus hó 9-én kelt bulájával megerősítette. Ez alkalomból írta meg **Szokolosky Bertalan** szilvásváralvi rk. lelkész, szentszéki tanácsos a kassai püspökség száz éves történetét, melyhez a bevezető részt a kassai egyházmegye lelkészeihez intézve, **Bnbics Zsigmond** püspök írta meg. Sikerült fénynyomatokkal mutatja be mindazon püspököket, akik az elmúlt században a kassai püspöki méltóságot betöltötték, mindegyikének egyszersmint rövid élettörténetét ismerteti. Foglalkozik továbbá a püspökség fenhatósága alá tartozó intézetekkel, melyeket szintén fénynyomatokkal mutat be. A nagy gondal összeállított mű igen szép kiállításban, vászonkötésben, aranyozott címnymással lett kiadva s a kassai egyházmegye lelkészeinek megküldve.

Az **„Adalékok Zemplénnvármegye Történetéhez“** c. havi folyóiratunknak 1904. évi decemberi füzeté már megjelent. E füzet a f. évben kiadott 1—11 füzettel együtt alkotja a szóbanlevő történeti folyóiratnak a tizedik kötetét. — Az itt kiadott 12-ik füzetben vannak a címlapok, továbbá a Tartalom, Név- és Tárgymutató, a Kuttók, az Értelemzavaró sajtóhibák és helyreigazítások, az évfolyamban előkerülő Árpádkori nevek és nevezetek és az előfizetők névjegyzéke. — A havonként 2-iven megjelenő „Adalékok“ előfizetése egész évre (12 füzet) csak 6 K. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, akit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegye-beli községek figyelmébe, mivelhogy ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz díszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ennek az ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel: 1 kor. 90 fillér.**

TANÜGY.

Megjegyzések írott vádakra.

Tokaj, 1904. dec. 9.

Dr. Szécsén ur „Tokaj és Vidéke“ című lapjában már egy egész cikk-sorozatban foglalkozik Tokaj város tanítás ügyével. Egyre keservesebben kifakad, hogy iskolái a követelményeknek meg nem felelnek. E baj orvoslását pedig az államtól reméli, minden áron államosítani akarja tehát az iskolát.

Eme cikkekből félreismerhetetlenül kitud, hogy derék, becsületes intencióval írottak. Szécsén dr. ur nagy hive a tanítás ügyének s misem volna kívánatosabb, mint hogy **Berzeviczy** helyett, kiről ugyan mindenki elismeri, hogy működése áldásos ez országra, a nálánál is lelke-sebb dr. Szécsén kerüljön a közoktatási miniszteri székbe.

De lapjának legutóbbi számában buzgalmát túlhajtva, igazán helytelenségek elkövetésére ragadtatja magát. A városi orvostól ugyanis kimutatását közli annak, mily térfogatnak Tokajnak felekezeti iskolái. E kimutatás számai a valóságban azt bizo-

nyítják, hogy a tanítás ügye Tokajban egészségügyi szempontból nem épen a legideálisabb állapotú. Ebből kifolyólag Szécsén ur sirámat kongat, hogy a város gyermekei elsatnyulnak, szellemileg megrontatnak s rosszul neveltetnek. Meg is vádolja az iskolafentartókat, a szolgabírókat, a tanfelügyelőséget, szóval a közigazgatás valamennyi hatóságait, hogy passzive segédkeznek a jövő nemzedék megrontására irányuló aknamunkában. Azután a közönség lelkiismeretéhez szól s kéri a közönséget, ne tölje ez állapotot, bojkottálja, zárassa be az iskolákat.

Röviden ezeket tartalmazza dr. Szécsén ur cikke. Nem kételkedem, hogy az olvasó már az első pillanatra is észreveszi, miszerint a dr. ur következtelen, logikátlan — ez esetben legalább az.

Mert, ha Tokaj városában az iskolák térfogata nem is felel meg szorosan a törvények követelményeinek, ebből még korántsem következik, hogy: azokban a gyermekek elsatnyulnak, annál is kevésbé, hogy lelkileg megrontatnak, rosszul neveltetnek!

Mindazonáltal, ha a hatóságok működésére gáncsot nem vet, őket meg nem vádolja, sorait minden szó nélkül hagyjuk. Így azonban ki kell jelentenem, hogy bírálata felületlen, sőt ennél is több, hamis. Nem mondom, hogy a viszonyokat nem ismeri, a tanítás ügyéhez keveset ért, hanem, hogy legutóbbi cikkében jöhíszemüleg bár, de erősen túlzott.

Tokaj művelt közönségében még van áldozatkészség kulturális intézmények iránt, nem hanyagolhatja el hát az iskolai ügyet sem. Mivel a tanítás képzett, szorgalmas tanítókra van bízva, kik mindenkor példás eredményt mutatnak fel az iskolák terméiről, noha concedádom, kicsinyek, eléggé jók s a körülményekhez képest hivatásuk magaslatán állanak. Ez igazságnál tanúságot tehetnek a sárospataki, nyiregyházi, újhelyi gymnáziumok, hová a tokaji gyermekek, az elemiből kikerülve, rendszerint belépni szoktak.

Mire való hát a közigazgatási hatóságokat megvádolni? Erre egyikök sem szolgált rá, főképpen pedig a tanfelügyelő ur nem, mert nálánál pontosabb, céltudatosabb tanfelügyelő az egész országban sincs. Működését felsorolhatlan sok tény, sikeres tény jelzi. Mióta ő kineveztetett: a vármegyében a tanítás ügyének haladása óriási lendületet vett. Erőteljes fellépésével most is elérte a miniszteriumnál, hogy az állam költségén a megyében huszonegy állami iskolát állíthat.

Vagy talán azt hiszi Szécsén dr. ur, hogy ha a tanfelügyelő ur Tokaj városának is kér állami iskolát, a kormány építkezés céljára már másnap küld neki egy nagy pénzeslevelet, holnapután pedig már fix und fertig lehet az új épület? De hogy is tenné! Állami iskolának a meglévő felekezeti iskolákat venné át, a tanítókkal együtt. Az iskolák tehát csupán nevet cserélnének, máskülönben maradna minden a réginél. Így történt ez Mádon is. Mert a kormány csak ott épít iskolát, hol ilyen épenséggel ninesen, vagy ha van, átkozottul rossz.

A cél nem is az, hogy az iskolák mind kivétel nélkül államiak legyenek. A felekezeti iskolák tartásuk bár megjellegüket, csak keljenek nemes versenyre az államiakkal, hogy lehetőleg elsőrendűek legyenek. Ez a fődolog!

Liebermann S. Sándor.

KOZGAZDASÁG.

* **A Zemplénnvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.** A Zemplénnvármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 15-én d. e. 10^{1/2} órakor a vármegye-háza kis termében tartja rendes őszi közgyűlését az alábbi tárgysorozatossal: 1. A számvizsgáló bizottság tagjainak választása. 2. A jövő évi költségel-

irányzat tárgyalása és jóváhagyása. 2. A jövő évi munkaterv megállapítása. 4. Egyébb, a választmány által felterjesztett ügyek s netaláni indítványok.

* **Közvetlen lóbevásárlások a közös hadsereg részére.** A közös hadügyminisztérium sulyt helyez arra, hogy a katonai csikótelep részére a katonai lovatató bizottságok amennyire csak lehet: közvetítők kizárásával szerezzenek be hároméves csikókat. A bejelentékek alapján fogják a lovatató bizottságok megállapítani utitervüket. Ahol nagyobb ménes van, ott a bizottság kiszáll, kiszagadják, kisebb tenyésztők részére központi gyülekező helyeket jelölnek ki, ahova a bizottság által megjelölt időben elő kell vezetni az eladásra szánt és bejelentett csikókat. Egy-egy csikóért 500-650 koronát, sőt kiválóbb csikókért még ennél magasabb árat is fizet a bizottság. A csikók megkivántatott küllekei, minimális 157 cm. magasság, hátán lónál megkivánt termet, jó vér, korrekt járás. Az alkalmas csikókat a bizottság nyomban átveszi és készpénzben kifizeti.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Fizetésektelenség. Neuländer Jenő fizetésektelenség sárospataki kereskedő, kinek fizetésektelenségéről már megemlékeztünk: árukért 20,604, pénzért 1300 koronával tartozik és aktívait 8500 koronára bocsúli; vagytonát hitelezőinek rendelkezésére bocsátja, ha csak olyan kezest nem talál, aki kiegyezési ajánlatát biztosítja.

NVILT TÉR *)

Köszönetnyilvánítás.

Nehai Schön József elhalálása alkalmával nyilvánult sok szíves részvétet ez uton is hálással köszöni

a gyászoló család.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvizet** erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES

forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz, dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

DR. KÉTYL.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

DR. KÖVÉR.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

DR. GEBHARDT.

Használjuk a mohai ÁGNES-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

DR. GLASS.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szén-savval telített viznél**, sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja**, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a lesgzegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai **Ágnes-forrás kezelőse Mohán, Fejérmegye.**

Kedvelt borviz. Kedvelt borviz.

Kizárólagos főraktár Sátoraljauhely s környékére

Malártsík György utóda cégnél.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

L. M. Kassa. Kivánságához képest fogunk eljárni. A karácsonyi szám részére f. hó 20-ikáig fogadunk el dolgozatokat. Jegyzetek későn jöttek, következő szám hozza.

S. S. N. Mihály. Kivánságát nem teljesíthetjük, mert nem vagyunk abban a helyzetben, hogy tehessek. Üdv.

Kiadótulajdonos: **Éhler Gvula.**

HIRDETÉSEK.

Cimbalmon játszásban
= alapos oktatást nyernek =
= úgy kezdők mint haladók

Werner Sárka

okl. cimbalom tanár-művész

CZIMBALOM
= MAGÁNISKOLÁJÁBAN =

Sátoralja-Ujhely, Kazinezy-utca
(Haas Adolf-téle házban)

Beiratkozni évközben is lehet.

Állandó bizományi raktár:

Schunda V. József es. és kir. hangszergyáros és a pedálcimbalomok feltalálójának legjobb minőségű cimbalmaiból.

Tk. 3076/1904. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. járásbíró, mint telekügyi hatóság közhírré teszi, hogy Spira Mózes végrehajthatónak, Oláh Andor s neje végrehajtható szenedők elleni 47 kor. 20 fill. tőkkeövetelés és jár. iránti végrehajtható ügyében a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék, a Varannó-Hosszmező község határában fekvő, a v. hosszmezői 1. sz. tjkben A. I. 1-2. sorsz. alatt foglalt 329. hrsz. 3 h. 1536 ölet tevő Mocsára dűlőben fekvő szántóföldből és a 328/2. hrsz. 6354/5. ölet tevő ugyanazon dűlőben fekvő szántóföldből a B. 77. alatt Oláhne, szül. Szabó Juliánna nevében 2/190. részre a 77 kor. kikiáltási árban.

A varannó-hosszmezői 84. sz. tjkben A. I. 1-4-5. és II. 1. sorsz. a foglalt 54/a. hrsz. 130 ölet tevő 12. sz. ház, udvar és kertből 325/c. hrsz. 1. h. 226 ölet tevő Ra Ondovu szántóföld, a 326/b. hrsz. 1571 ölet tevő Ra Ondovu szántóföldből és 54/b. hrsz. 129 ölet tevő kertből Oláh András nevében 1/3 részre s az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a értelmében Oláh Paulina és Etelka társtulajdonosok nevében 2/3 részre s így az egész ingatlanra 556 kor. kikiáltási árban és a varannó-hosszmezői 288. sz. tjkben A. I. 2-3. sorsz. alatt foglalt 328/1. hrsz. 635 1/2 ölet tevő Mocsár dűlőben fekvő szántóföld és 328/1. hrsz. 635 1/2 ölet tevő ugyanott fekvő szántóföld Oláh Andor nevében 1/3 részre 43 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi január hó 31-ik napján** délelőtt 9 órakor V. Hosszmező község házában megtartandó nyilvános árverésén a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 7 k. 70 fill., 55 k. 60 fill. és 4 k. 30 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál 1904. évi nov. hó 28-án.

Kail, kir. jbiró.

13559. sz. 1904.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szent Miklós országos vásár f. évi december hó 15-től bezárólag december hó 19-éig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra december hó 15-től csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve. — Temesvárott, 1904. évi november hó 8-án.

A városi főkapitányságtól:
Bandl Rezső, főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

Karácsonyi ajándéknak

nagyon alkalmas s jutányos áron eladó egy egészen új **Poco** kézi és állványos fényképező gép, teljes felszereléssel. Nagysága 9+12. Czim a kiadóhivatalban.

Zongorák

140 koronától — 1000 koronáig kaphatók:

Udvardi Szaniszlónál

Sátoraljauhely, Dr. Szepessy-ház.

Ugyanott egy gyönyörű szép fekete színű pianino is jutányos áron eladó.

Elárusítónőnek

kerestetik egy csinos külsejű leány, ki a felvidék három nyelvét beszéli. Bővebb felvilágosítást ad

Stefanovits Béla,

czukrász,
Kassán (Lőcsei ház.)

Faeladási hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a méltóságos gróf Lónyay Elemér ur Bodrogolaszi uradalmához tartozó erdőrészekben tövön való eladásra kijelölt faanyag a f. é. december hó 27-én d. e. 10 órakor Bodrogolasziban tartandó zárt írásbeli versenytárgyaláson 72,000 korona kikiáltási ár mellett el fog adatni.

Az 1 kor. bélyeggel s 3600 korona bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok fenti határidőig az urad. igazgatósnál Bodrogolasziban benyújtandók, a hol a szerződési feltételek is bármikor megtudhatók.

Bodrogolaszi, 1904. évi december hó 8-án.

Saenger,
uradalmi igazgató.

Bérbeadó

5 világos és tágas pinceszoba.

Czim a kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknél bedőreslésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszer-tára
az „Arany oroszlanhoz”, Prágában,
Elisabethstr. 5. n. Mindenütt szerkaldes.

Kizárólag orvosi rendeletre!

elvállalok
hideg gyógymód kezelést
valamint
masszázásokat
ugy helyben mint vidéken.

Özv. Moldován Györgyné.

Sátoraljauhely, Rákóczy-utca 734.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — beadását avagy bérbe vételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhírnevű vendég-lőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u

Csak Globus
tisztító kivonattal tisztítsunk

